

Verordnungsblatt | Dziennik rozporządzeń für das Generalgouvernement Warschau | dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego

Ausgegeben in Warschau am 13. November 1916.

Wydany w Warszawie dnia 13 listopada 1916 r.

Gnadenerlaß.

Aus Anlaß der heutigen Kundgebung der verbündeten Monarchen von Deutschland und Oesterreich-Ungarn will ich denjenigen Personen im Generalgouvernement Warschau, gegen welche durch Urteil der Zivilgerichte oder durch Straf- oder Zwangsverfügung der Polizeibehörden auf eine Freiheitsstrafe bis zu 6 Monaten allein oder in Verbindung mit Nebenstrafen oder auf Geldstrafe oder auf Verweis bis zum heutigen Tage rechtskräftig erkannt worden ist, den noch nicht verbüßten Teil der Freiheitsstrafe einschließlich der erkannten Nebenstrafen oder den noch nicht gezahlten Betrag der Geldstrafe und die noch nicht gezahlten Kosten in Gnaden erlassen.

Ist auf Geldstrafe neben Freiheitsstrafe erkannt, so ist die Geldstrafe nur dann erlassen, wenn die Freiheitsstrafe unter diesen Erlass fällt.

Ich beauftrage den Verwaltungschef, für die Bekanntmachung und Ausführung dieses Erlasses Sorge zu tragen.

Warschau, den 5. November 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

Amnestja.

Z okazji dzisiejszej proklamacji sprzymierzonych Monarchów Niemieckiego i Austro-Węgierskiego chcę tym osobom w obrębie Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego, które do dnia dzisiejszego na mocy prawomocnych wyroków sądów cywilnych lub przymusowych albo karnych rozporządzeń policyjnych uległy karze pozbawienia wolności na czas do miesięcy 6 jedynie, lub też łącznie z karami dodatkowymi, albo karze grzywny lub naganie, darować w drodze łaski nie odcierpianą jeszcze część kary pozbawienia wolności wraz z karami dodatkowymi lub też niezapłaconą jeszcze część grzywny i niezapłacone jeszcze koszty.

Gdy oprócz kary pozbawienia wolności wymierzona została kara grzywny, ta ostatnia będzie darowana tylko wtedy, jeśli niniejszy reskrypt rozciąga się na tę karę pozbawienia wolności.

Polecam Naczelnikowi Administracji ogłoszenie i wykonanie niniejszego reskryptu.

Warszawa, dnia 5 listopada 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

An die Bewohner des General- Gouvernements Warschau.

Seine Majestät der Deutsche Kaiser und Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich und Apostolischer König von Ungarn, getragen von dem festen Vertrauen auf den endgültigen Sieg ihrer Waffen und von dem Wunsche geleitet, die von ihren tapferen Heeren mit schweren Opfern der russischen Herrschaft entriessenen polnischen Gebiete einer glücklichen Zukunft entgegenzuführen, sind dahin übereingekommen, aus diesen Gebieten einen selbständigen Staat mit erblicher Monarchie und konstitutioneller Verfassung zu bilden. Die genauere Bestimmung der Grenzen des Königreichs Polen bleibt vorbehalten. Das neue Königreich wird in Anschluß an die beiden verbündeten Mächte die Bürgschaften finden, deren es zur freien Entfaltung seiner Kräfte bedarf. In einer eigenen Armee sollen die ruhmvollen Überlieferungen der polnischen Heere früherer Zeiten und die Erinnerung an die tapferen polnischen Krieger in dem großen Kriege der Gegenwart fortleben. Ihre Organisation, Ausbildung und Führung wird in gemeinsamem Einvernehmen geregelt werden.

Die verbündeten Monarchen geben sich der zuversichtlichen Hoffnung hin, daß sich die Wünsche nach staatlicher und nationaler Entwicklung des Königreichs Polen nunmehr unter gebotener Rücksichtnahme auf die allgemeinen politischen Verhältnisse Europas und auf die Wohlfahrt und Sicherheit ihrer eigenen Länder und Völker erfüllen werden.

Die großen westlichen Nachbarmächte des Königreichs Polen aber werden an ihrer Ostgrenze einen freien, glücklichen und seines nationalen Lebens frohen Staat mit Freude neu erstehen und aufblühen sehen.

**Auf Allerhöchsten Befehl Seiner
Majestät des Deutschen Kaisers.**

**Der General-Gouverneur
von Besseler.**

Do mieszkańców Warszawskiego jeneralnego gubernatorstwa!

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemie polskie przez waleczne ich wojska ciężkimi ofiarami rosyjskiemu panowaniu wydarte do szczęśliwej przyszłości, Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, oraz Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier, postanowili z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchją i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzega się. Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię potrzebną do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armji nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni w wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnem porozumieniu.

Sprzymierzeni Monarchowie, biorąc należyty wzgląd na ogólne warunki polityczne Europy, jakoteż na dobro i bezpieczeństwo własnych krajów i ludów, żywią niezłomną nadzieję, że obecnie spełnią się życzenia państwowego i narodowego rozwoju Królestwa Polskiego.

Wielkie zaś, od zachodu z Królestwem Polskiem sąsiadujące mocarstwa z radością ujrzą u swych granic wschodnich wskrzeszenie wolnego, szczęśliwego i własnem narodowem życiem cieszącego się państwa

Z najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości
Cesarza Niemieckiego.

Jenerał-Gubernator
von BESELER.

Verordnung

über Bildung eines Staatsrats und eines Vereinigten Landtages im Königreich Polen.

Artikel 1.

In der Landeshauptstadt Warschau wird ein „Staatsrat im Königreich Polen“ und ein „Vereinigter Landtag“ gebildet.

Artikel 2.

Die Vertretung der in österreichisch-ungarischer Okkupationsverwaltung befindlichen Teile des Königreichs Polen im Vereinigten Landtag und dem Staatsrat wird durch Vereinbarung mit der österreichisch-ungarischen Regierung geregelt.

Die Vertretung des Generalgouvernements Warschau findet in folgender Weise statt:

Artikel 3.

Die Landtags-Abgeordneten werden von den Kreisversammlungen, in den Stadtkreisen Warschau und Łódź von den städtischen Körperschaften gewählt mit der Maßgabe, daß auf die einzelnen Kreiskommunalverbände entfallen:

1. Stadtkreis Warschau	10 Abgeordnete
2. Landkreis Warschau	3 „
3. Stadtkreis Łódź	5 „
4. Landkreis Łódź	4 „
5. Kreis Bendzin	3 „
6. „ Częstochau	2 „
7. „ Wielun	1 „
8. „ Sieradz	2 „
9. „ Kalisz-Turek	3 „
10. „ Konin-Słupca	2 „
11. „ Kolo	1 „
12. „ Łeczyca	1 „
13. „ Włocławek-Nieszawa	3 „
14. „ Kutno-Gostynin	2 „
15. „ Lipno-Rypin	2 „
16. „ Płock-Blonów-Sierpc	3 „
17. „ Mława-Ciechanów-Praschniki	3 „
18. „ Pultusk-Matow	2 „
19. „ Łowicz-Sochaczew	2 „
20. „ Skierniewice	1 „
21. „ Rawa	1 „
22. „ Blonie	1 „
23. „ Grojec	1 „
24. „ Mińsk-Mazowiecki	1 „
25. „ Garwolin	1 „
26. „ Łutów	1 „
27. „ Siedlce	1 „
28. „ Sokołów-Węgrów	2 „
29. „ Łomża-Kolno-Mazowiecki	3 „
30. „ Ostrow	1 „
31. „ Ostrolenka	1 „
32. „ Szczuczyn	1 „

Zusammen 70 Abgeordnete.

Hat ein Kreiskommunalverband 3 und mehr Abgeordnete zu wählen, so wird die Wahl nach den Grundsätzen der Verhältniswahl vorgenommen.

Artikel 4.

Wählbar zu Landtagsabgeordneten sind nur Personen, die dem von ihnen vertretenen Kommunalverband durch Wohnsitz oder Grundbesitz angehören.

Rozporządzenie

o utworzeniu Rady Stanu i Sejmu w Królestwie Polskim.

Artykuł 1.

W mieście stołecznym Warszawie utworzone będą: „Rada Stanu w Królestwie Polskim“ i „Sejm“.

Artykuł 2.

Przedstawicielstwo tych części Królestwa Polskiego w Sejmie i w Radzie stanu, które się znajdują pod zarządem okupacji austro-węgierskiej, będzie ustalone na mocy umowy z rządem austro-węgierskim.

Przedstawicielstwo Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego będzie miało miejsce w sposób następujący:

Artykuł 3.

Posłów do Sejmu wybierają sejmiki powiatowe, a w powiatach miejskich Warszawskim i Łódzkim korporacje miejskie; na poszczególne powiatowe związki komunalne przypada:

1. na Warszawski powiat miejski	10 posłów
2. na Warszawski powiat ziemski	3 „
3. na Łódzki powiat miejski	5 „
4. na Łódzki powiat ziemski	4 „
5. na powiat Będziński	3 „
6. „ „ Częstochowski	2 „
7. „ „ Wieluński	1 poseł
8. „ „ Sieradzki	2 posłów
9. „ „ Kaliski i Turecki	3 „
10. „ „ Konin i Słupca	2 „
11. „ „ Kolski	1 poseł
12. „ „ Łeczycki	1 „
13. „ „ Włocławski i Nieszawski	3 „
14. „ „ Kutnowski i Gostyński	2 „
15. „ „ Lipnowski i Rypiński	2 „
16. „ „ Płocki, Płoński i Sierpecki	3 „
17. „ „ Mławski, Ciechanowski i Przasnyski	3 „
18. „ „ Pultuski i Makowski	2 „
19. „ „ Łowicki i Sochaczewski	2 „
20. „ „ Skierniewicki	1 poseł
21. „ „ Rawski	1 „
22. „ „ Błotki	1 „
23. „ „ Grójecki	1 „
24. „ „ Miński-Mazowiecki	1 „
25. „ „ Garwoliński	1 „
26. „ „ Łukowski	1 „
27. „ „ Siedlecki	1 „
28. „ „ Sokołowski i Węgrowski	2 posłów
29. „ „ Łomżyński, Kolneński i Mazowiecki	3 „
30. „ „ Ostrowski	1 poseł
31. „ „ Ostrolęcki	1 „
32. „ „ Szczuczynski	1 „

razem 70 posłów.

Gdy jeden z powiatowych związków komunalnych winien wybrać 3-ch lub więcej posłów, wybory odbędą się według zasad wyborów proporcjonalnych.

Artykuł 4.

Wybierane na posłów do Sejmu mogą być tylko osoby, należące na mocy miejsca zamieszkania lub własności nieruchomości do związku komunalnego, którego są przedstawicielami.

Das passive Wahlrecht ist außerdem an folgende Voraussetzungen geknüpft:

1. Staatsangehörigkeit im Königreich Polen,
2. männliches Geschlecht,
3. vollendetes 30. Lebensjahr,
4. bürgerliche Unbescholtenheit,
5. Beherrschung der polnischen Sprache in Wort und Schrift.

Das passive Wahlrecht ruht während der Dauer des Konkursverfahrens, sowie der Stellung unter Vormundschaft oder Kuratel.

Die aus der Wahl hervorgegangenen Rechte erlöschen, sobald bei den Gewählten eine der Voraussetzungen der Wahlbarkeit in Fortfall kommt.

Artikel 5.

Ersatzwahlen für ausgeschiedene Landtagsabgeordnete werden nach näherer Anordnung des Verwaltungschefs von den Kreis kommunalverbänden vorgenommen, von denen der Ausgeschiedene gewählt war. Die Ersatzwahlen erfolgen auch in den Kreis kommunalverbänden, die nach Verhältniswahl wählen, mit Stimmenmehrheit.

Artikel 6.

Der „Staatsrat im Königreich Polen“ besteht aus einem Präsidenten sowie aus gewählten und berufenen Mitgliedern.

Der Präsident wird von dem Generalgouverneur in Warschau ernannt.

Aus dem Gebiete des Generalgouvernements Warschau werden 8 Mitglieder des Staatsrats vom Vereinigten Landtag nach den Grundsätzen der Verhältniswahl gewählt.

Der Generalgouverneur in Warschau hat das Recht, vier weitere Mitglieder in den Staatsrat zu berufen.

Ueber die gewählten und berufenen Mitglieder aus dem österreichisch-ungarischen Okkupationsgebiet trifft die Vereinbarung mit der österreichisch-ungarischen Regierung (Artikel 2 Abs. 1) Bestimmung.

Artikel 7.

Die Mitglieder des Staatsrats brauchen nicht Landtagsabgeordnete zu sein, im übrigen sind die Voraussetzungen für Eintritt und Sitz im Staatsrat die gleichen wie für Eintritt und Sitz im Landtag.

Artikel 8.

Das Obergericht in Warschau entscheidet auf Beschwerde über die Legitimation der Landtagsabgeordneten und der gewählten Mitglieder des Staatsrats.

Zur Erhebung der Beschwerde sind die Mitglieder der Wahlkörperschaften in den Kreis kommunalverbänden, soweit es sich um die Abgeordneten ihres Kreises handelt, befugt. Das gleiche Recht steht einer Gruppe von mindestens fünf Landtagsabgeordneten und dem Verwaltungschef beim Generalgouvernement Warschau zu.

Artikel 9.

Der Verwaltungschef wird zum Kommissar des Generalgouverneurs bei dem „Staatsrat im Königreich Polen“ und dem „Vereinigten Landtage“ bestimmt.

Der Verwaltungschef und die von ihm bevollmächtigten Mitglieder seiner Verwaltung müssen jederzeit im Staatsrat und im Landtag gehört werden.

Bierne prawo wyborcze zależy prócz tego od następujących warunków. Kandydat winien:

1. być poddanym Królestwa Polskiego,
2. być mężczyzną,
3. mieć skończonych lat 30,
4. posiadać nieskazitelną obywatelską,
5. władać językiem polskim, ustnie i na piśmie.

Bierne prawo wyborcze będzie w zawieszeniu na czas trwania postępowania upadłościowego oraz na czas przydania opiekuna lub kuratora.

Prawa wynikające z wyboru wygasną z chwilą, gdy odpadnie jeden z warunków wybieralności.

Artykuł 5.

Wyборы uzupełniające na posłów do Sejmu na miejsce tych, którzy przestali być posłami, będą uskutecznione podług bliższego zarządzenia Szefa Administracji przez powiatowe związki komunalne, przez które został wybrany ten, który przestał być posłem.

Wyборы uzupełniające będą uskutecznione większością głosów i również w tych powiatowych związkach komunalnych, które wybierają posłów podług zasad wyborów proporcjonalnych.

Artykuł 6.

„Rada stanu w Królestwie Polskiem“ składa się z prezesa oraz z członków wybranych i powołanych.

Prezesa mianuje Jenerał-Gubernator Warszawski.

Z terytorjum Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego wybranych będzie 8-u członków Rady stanu przez Sejm podług zasad wyborów proporcjonalnych.

Jenerał-Gubernator mocen jest powołać dalszych czterech członków do Rady stanu.

O członkach wybranych i powołanych z terytorjum okupacji austro-węgierskiej zarządzone będzie w umowie z rządem austro-węgierskim (ustęp 1-y art. 2-go).

Artykuł 7.

Członkowie Rady stanu nie muszą być posłami do sejmu; pozatem warunki dla wstąpienia i pozostawania w Radzie stanu są te same, jak warunki dla wstąpienia i pozostawania w sejmie.

Artykuł 8.

Sąd Najwyższy w Warszawie rozstrzyga w przedmiocie zażaleń, dotyczących legitymacji posłów do Sejmu i wybranych członków Rady stanu.

Wnieść zażalenie mocni są członkowie korporacji wyborczych powiatowych związków komunalnych, o ile to zażalenie dotyczy posłów ich powiatu. To samo prawo przysługuje grupie składającej się najmniej z 5-u posłów do sejmu oraz Szefowi Administracji przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim.

Artykuł 9.

Szef Administracji delegowany zostaje jako Komisarz Jenerał-Gubernatora przy Radzie Stanu w Królestwie Polskim i przy Sejmie.

Szefowi Administracji i upoważnionym przez niego członkom jego zarządu przysługuje prawo zabierania głosu każdej chwili w Radzie Stanu i na Sejmie.

Die Verhandlungssprache des „Staatsrat im Königreich Polen“ und des „Vereinigten Landtages“ ist polnisch.

Auf Wunsch des Kommissars des Generalgouverneurs sind polnische Reden in die deutsche Sprache zu übertragen. Der Kommissar des Generalgouverneurs und seine Vertreter sind berechtigt, sich der deutschen Sprache zu bedienen. Ihre Erklärungen werden in die polnische Sprache übertragen.

Der „Staatsrat im Königreich Polen“.

Artikel 11.

Der Staatsrat hat die ihm vom Generalgouverneur zur Beratung überwiesenen Gesetzentwürfe durchzuberaten und sein Gutachten dem Generalgouverneur zu erstatten.

Artikel 12.

Der Staatsrat hat das Recht, Initiativanträge in Landesangelegenheiten zu stellen.

Der Kommissar des Generalgouverneurs ist berechtigt aber nicht verpflichtet, sich an der Beratung über diese Anträge zu beteiligen.

Artikel 13.

Der Staatsrat hat die Beschlüsse des „Vereinigten Landtages“ vorzubereiten.

Artikel 14.

Der Staatsrat hält jeden Monat eine Sitzung in Warschau ab. Weitere Sitzungen finden statt so oft es die Geschäftslage erfordert. Der Verwaltungschef erläßt die Einladungen zu den Sitzungen.

Das Verfahren beim Staatsrate wird durch eine Geschäftsordnung geregelt, die der Generalgouverneur erläßt.

Der „Vereinigte Landtag“.

Artikel 15.

Als Gegenstände der Beschlussfassung des Vereinigten Landtags werden zunächst bestimmt:

1. die Verwendung des in Art. III A 5 Abs. 2 der Kreisordnung für das Generalgouvernement Warschau vom 22. Januar 1916 (V.-Bl. Nr. 20) vorgesehenen Dotationsfonds. Der Dotationsfonds wird ohne Beschränkung auf leistungsschwache Kreise zur Förderung der den Kreis kommunalverbänden obliegenden Aufgaben bestimmt;
2. die Verwendung eines in den Voranschlag des Generalgouvernements Warschau einzustellenden Landesmeliorationsfonds;
3. die Verwendung eines in den Voranschlag des Generalgouvernements Warschau einzustellenden Fonds zur Förderung des Wiederaufbaues durch den Krieg zerstörter Ortschaften.

Die Beschlüsse des „Vereinigten Landtags“ bedürfen der Zustimmung der Regierung.

Artikel 16.

Dem Vereinigten Landtag können vom Generalgouverneur noch weitere Gegenstände zur Beschlussfassung oder zur Beratung überwiesen werden.

Artikel 10.

Jezyk, w którym będą się toczyły rozprawy w Radzie Stanu w Królestwie Polskim i na Sejmie, będzie polski.

Na życzenie Komisarza Jenerał-Gubernatora mowy wypowiedziane w języku polskim winny być przetłumaczone na język niemiecki. Komisarz Jenerał-Gubernatora i jego zastępcy mocni są posługiwać się językiem niemieckim. Oświadczenia ich będą tłumaczone na język polski.

Rada Stanu w Królestwie Polskim.

Artikel 11.

Rada Stanu winna obradować w przedmiocie projektów ustaw, przekazanych jej w celu obradowania przez Jenerał-Gubernatora, i wydać mu jej opinię.

Artikel 12.

Rada Stanu mocna jest stawiać wnioski w sprawach kraju, pochodzące z własnej jej inicjatywy.

Komisarz Jenerał-Gubernatora jest mocen lecz nie obowiązany przyjmować udział w obradach nad temi wnioskami.

Artikel 13.

Rada Stanu winna przygotowywać uchwały Sejmu.

Artikel 14.

W każdym miesiącu odbywa się jedno posiedzenie Rady Stanu w Warszawie. Dalsze posiedzenia będą się odbywały, o ile tego wymagać będzie stan spraw. Szef Administracji wysyła zaproszenia na posiedzenia.

Sposób załatwiania spraw w Radzie Stanu będzie ustalony przez regulamin, wydany przez Jenerał-Gubernatora.

Sejm.

Artikel 15.

Przedmiotem uchwał sejmu będzie tymczasem:

1. użycie funduszu dotacyjnego, przewidzianego w ust. 2-im art. III-go A. 5. Ordynacji powiatowej dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 22 stycznia 1916 r. (Dziennik Rozp. Nr. 20). Fundusz dotacyjny zostaje przeznaczony dla poparcia zadań powiatowych związków komunalnych, co nie będzie się ograniczało do finansowo słabych powiatów;
2. użycie funduszu melioracyjnego krajowego, umieszczonego w budżecie Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego;
3. użycie funduszu, umieszczonego w budżecie Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego, dla poparcia odbudowy miejscowości, zburzonych przez wojnę;

Uchwały Sejmu wymagają zgody Rządu.

Artikel 16.

Jenerał-Gubernator mocen jest przekazać Sejmowi inne jeszcze przedmioty do uchwały lub do obradowania.

Artikel 17.

Der Vereinigte Landtag kann mit Genehmigung des Generalgouverneurs zur Erfüllung der ihm durch Artikel 15 und 16 überwiesenen Aufgaben Zuschläge zu den bestehenden direkten Staatssteuern sowie Aufnahme von Anleihen beschließen.

Artikel 18.

Der Vereinigte Landtag wird vom Generalgouverneur berufen und nach Bedarf vertagt oder geschlossen. Im übrigen werden die Verhandlungen des Landtages durch eine Geschäftsordnung geregelt, die der Bestätigung des Generalgouverneurs bedarf.

Der Vereinigte Landtag wählt sein Präsidium.

Der Präsident bedarf der Bestätigung durch den Generalgouverneur.

Artikel 19.

Die Verordnung über die Errichtung des Landesschulrats bleibt unberührt.

Artikel 20.

Der Verwaltungschef beim Generalgouvernement Warschau wird mit der Ausführung dieser Verordnung beauftragt.

Warschau, den 12. November 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

Artykuł 17.

Sejm mocen jest uchwalić za zezwoleniem Jenerał-Gubernatora, by zostały nałożone dodatki do podatków bezpośrednich i zaciągnięte pożyczki w celu spełnienia zadań, przekazanych mu przez artykuły 15 i 16.

Artykuł 18.

Jenerał-Gubernator zwołuje Sejm i w miarę potrzeby odracza i zamyka posiedzenia Sejmu. Pozatem obrady na Sejmie będą prowadzone podług regulaminu, który winien być zatwierdzony przez Jenerał Gubernatora.

Sejm wybiera swoje prezydium.

Prezesa zatwierdza Jenerał-Gubernator.

Artykuł 19.

Rozporządzenie niniejsze nie ubliża rozporządzeniu, dotyczącemu utworzenia Rady Krajowej Szkolnej.

Artykuł 20.

Szefowi Aministracji przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim polecone zostaje wykonanie niniejszego rozporządzenia.

Warszawa, dnia 12 listopada 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

